

SPETS NYTT

NORSK SPESIALKLUBB FOR
FINSK SPETS OG NORRBOTTEN SPETS

NR. 1

1990

Foto:Grete Waltoft

Finsk spets tispå Anu, oppnådde 72 poeng og 1.premie åpen klasse, under jaktprøven i Verdal 2.9.89. Her med eieren, Bjørnar Rasch Nilsen, Hasselvika.

Foto:Dagh Bakka

Finsk spets hannen Reku, eier Geir Atle Engen, Snertingdal, ble best av samtlige valper under Elverumsutstillingen på Prestøya 13.8.89.

SPETS NYTT

MEDLEMSBLAD FOR NORSK SPESIALKLUBB
FOR FINSK SPETS OG NORRBOTTENSPETS

Nr. 1 1990

LEDER

I år er det fem år siden NSFN ble stiftet. Det har skjedd mye på disse fem årene. Alt for mye til å ramse opp her og utviklingen har vært positiv.

I styret, råd og utvalg har det i årenes løp vært fornyelse av folk. Nye har kommet til ettervert som gamle har trekt seg. Men ennå finnes det de som har vært med siden starten. Det er beundringsverdig. Hva er det som får folk til å ofre så mye av sin fridid og faktisk også egne midler på idealistisk arbeid ?

Tenk så behagelig det er å si, nei nå gidder jeg ikke mer. Lene seg tilbake på sofaen, motta et medlemsblad, møte opp på årsmøte hvor bikkjepraten går så øra henger som visne salatblad, stille ut hunden dagen etter og så dra hjem igjen.

Kun de som noengang har vært med på å arrangere f.eks. et årsmøte med utstilling, vet hvor mye arbeid det egentlig innebærer. Spesielt når dette arbeidet blir gjort av et fåtall personer.

Det må være et eller annet som gjør at enkelte tar på seg verv i klubben år etter år. Trolig er det det fine miljøet i NSFN som gjør det. Man treffer andre mennesker med den samme interessen. Prater hund. Utveksler erfaringer. Får nye jaktkompiser. Opplever nye jaktterreng. Drar sammen på hundestillinger, osv, osv.

Kort og godt; har det trivelig.

La oss ta vare på det fine miljøet i klubben. Kanskje vil noen da sitte i fem år til !

NSFN

LEDER: Harald Berge, Slattum-
Terrasse 48P, 1480 Slattum
Tlf: 02-778207

KLUBBENS ADRESSE:

SEKRETÆR: Laila Sønsterud,
2250 Roverud
Tlf: 066-26458

KASSERER: Eskil Lorentzen,
1890 Rakkestad
Tlf: 09-226133

Medlemskap inngås ved å betale kr.150.- (familie-medlem kr.75.-) på postgirokonto 4338133, Eskil Lorentzen, 1890 Rakkestad.

Klubbemblem (brodert stoff-merke) kjøpes ved å betale kr.50.- på samme postgiro.

SPETS NYTT'S ADRESSE:

Dagh Bakka, 2826 Snertingdal

Dagh Bakka

TERMINLISTE FOR UTSTILLINGER 1990

Kun utstillinger som er åpen for finsk spets og norrbottenspets er tatt med.

Fullstendig terminliste fåes ved henvendelse til Norsk Kennel Klubb.

DATO:	ARRANGØR:	ADRESSE:	STED:	ANM. FRIST
31.3-01.4	Grenland Hundeklubb	Boks 1015, 3701 Skien	Forsgrunn	25.2
1.4	Byafossen og Onland JFF	Pb.242, 7701 Steinkjer	Steinkjer	20.2
7.4-8.4	Sør-Rogaland Brukshund Klubb	Jærutstillingen-90 v/B.Halvorsen Bæreholen 19, 4085 Hundvåg	Stavanger	5.3
21.4-22.4	Norsk Kennel Klubb	Pb.163 Bryn, 0611 Oslo 6	Bergen	19.3
28.4	Åsnes og Oregn Hundeklubb	Pb.95, 2266 Arneberg	Flisa	16.3
28.4-29.4	Rana Trekk- og Brukshundklubb	Pb.361, 8601 Mo	Mo i Rana	20.3
29.4	Os Hundeklubb	Stig A. Kjellelvold, Drange, 5215 Lysekloster	Os	24.3
29.4	Hammerfest og Oregn Hundekl. og Vest-Finnmark Fuglehundklubb	Pb.1064, 9601 Hammerfest	Hammerfest	29.3
5.5-6.5	Eidsvoll Hundeklubb	Pb.185, 2081 Eidsvoll	Eidsvoll	5.4
6.5	Kongsvinger JFF	Håvard Aasvanger, Tyrivn.1, 2200 Kongsvinger	Kongsvinger	6.4
12.5-13.5	Norsk Kennel Klubb	Pb.163 Bryn, 0611 Oslo 6	Trondheim	9.4
20.5	Kongsberg Hundeklubb	Karin Braaten, Skinnarberga 12, 3600 Kongsberg	Kongsberg	20.4
26.5	Hattfjelldal Jakt og Fiskerlag og Nordland Elghundklubb	Hattfjelldalsutst.1990, 8690 Hattfjelldal	Hattfjelldal	26.4
26.5-27.5	Haugesund og Oregn Hundekl.	Pb.163, 5501 Haugesund	Håvåsen	22.4
26.5-27.5	Norsk Schäferhundkl. avd Finnmark	Pb.2274, 9501 Alta	Alta	26.4
27.5	Boås JFF	G. Carlsen, Unnliv.1, 8015 Hunstad	Boås	5.4
2.6	Nes Hundeklubb	Reidun M.Bråten, Bøhler, 1990 Sørum	Nes	1.5
2.6-3.6	Narvik Trekk- og Brukshundklubb	Fallanuts.1990, Pb.91, 8501 Narvik	Narvik	30.4
3.6	Sunnmøre Hundeklubb	Pb.444, 6001 Ålesund	Ålesund	3.5
10.6	Norsk Kennel Klubb	Pb.163 Bryn, 0611 Oslo 6	Oslo	7.5
17.6	Ræros JFF	Pb.65, 7461 Ræros	Ræros	4.6
23.6	Sør-Varanger Hundeklubb og Neiden og Oregn JFF	Pb.335, 9901 Kirkenes	Kirkenes	26.5
23.6-24.6	Oppdal Hundeklubb	Pb.32, 7341 Oppdal	Oppdal	20.5
23.6-24.6	Vestvågøy Hundeklubb	Lofotutstillingen 1990. Boks 253, 8370 Leknes	Leknes	23.5
23.6-24.6	Indre Nordfjord Hundekl. Eid Hundekl. og Vågsøy og Om.Hundekl.	Hund i Nordfjord, adm.servise, Pb.6, 6860 Sandane	Stryn	10.5
24.6	Snåsa JFF	Solfred Christensen 7762 Jørstad	Snåsa	1.6
1.7	Norsk Kennel Klubb	Pb.163 Bryn, 0611 Oslo 6	Boås	28.5
28.7-29.7	Norsk Chow Chow Klubb avd.Trans	Pb.4319, 9105 Eidskjosen	Tronsø	28.6
4.8	Norsk Hovavart Klubb	Pb.722, 3270 Nansen	Nesbyen	1.7
5.8	Hallingdal Hundeklubb	Pb.9, 3550 Gal	Nesbyen	1.7
11.8	Norges Jeger og Fiskeforbund	Åse Fallås, 2289 Skalbukilen	Prestøya	4.7
12.8	Norsk Kennel Klubb	Pb.163 Bryn, 0611 Oslo 6	Birci	9.7
18.8	Norsk Japansk Spisshund Klubb	Pb.63, 1892 Degernes	Halden	16.7
19.8	Norsk Berner Sennenhundklubb	Pb.1316 Vikta, 0112 Oslo 1	Halden	16.7
25.8-26.8	Tronsø Hundeklubb	Tur Tveito, Ringselv.23, 9100 Kvaløysletta	Tronsø	1.8
25.8-26.8	Norsk Dalmatinerklubb	Aase Jacobsen, Pb.918, 9001 Tronsø	Tronsø	1.8
26.8	Sumadal og Oregn Hundeklubb	Pb.121, 6650 Sumadal	Sumadal	26.7
1.9-2.9	Midt-Trons Hundeklubb	Brill K.Gjerde, Engvoll, 9220 Moen	Bardu	1.8
2.9	Trøndelag Selskaps Hundeklubb	Pb.2064, 7001 Trondheim	Trondheim	5.8
2.9	Norsk Schnauzer Pinscher og Bouvier Klubb	Pb.356-Sentrum, 0101 Oslo 1	Askim	30.7
8.9-9.9	Salten Brukshundklubb	Elin Johansen, Veståsen 8, 8000 Bodø	Saltstraumen	8.8
15.9-16.9	Norsk Kennel Klubb	Pb.163 Bryn, 0611 Oslo 6	Stavanger	13.8
22.9	Norsk Lundhund Klubb	I.Øgrim, Sørvangen 13, 0281 Oslo 2	Bærum	26.8
29.9-30.9	Bergen Selskaps og Brukshundkl.	Pb.878, 5001 Bergen	Bergen	20.8
29.9-30.9	Ørkdal Hundeklubb	Nina Sæther, 7300 Ørkanger	Ørkdal	3.9
29.9-30.9	Arendal og Oregn Hundeklubb	Pb.828, Nyli, 4800 Arendal	Trarøy	29.8

DATE:	ARRANGØR:	ADRESSE:	STED:	ANM. FRIST:
13-14.10	Norsk Kennel Klubb	Pb.163 Bryn,0611 Oslo 6	Tønsberg	10.9
20.10	Trondheim Trekk- og Brukshundklubb	Pb.2104, 7001 Trondheim	Trondheim	20.9
28.10	Norsk Rottweilerklubb	pb.6732, St.Olavsp.l.0130 Oslo 1	Tønsberg	29.9
10-11.11	Dalane Hundeklubb	Erta,Eie,4370 Egersund	Egersund	10.10
1-2.12	Norsk Kennel Klubb	Pb.163 Bryn,0611 Oslo 6	Oslo	29.10

UTSTILLING

Kongsvinger Jeger og Fiskeforening's innbyr til hundeutstilling.

Tid:6.5.1990

Sted:Kongsvinger.

Dommer:Rolf Frostad.

Startavgift:180.-kr.

Påmelding:KJFF,boks 177,2201 KONGSVINGER.Postgiro:5402615.

Anmeldesfrist:6.4.1990

VELKOMMEN

MEDLEMS SERVICE

FOTO UTSTYR TIL SALGS

Utstyr til Canon FL.Belg med diadublikator og 50mm 1.8
til salgs.

Tlf: 066-29132.

UTSTILLINGSRESULTATER

NORSK ROTTWEILERKLUBB, TØNSBERG DEN 29.10.1989

Dommer: Wera Hübenthal

Resultat:

Finsk Spets, Åpen klasse Hanhund
 CARO, 27463/88, Kjell Magnar Dalen, Seljord
 (INT NORD UCH JCH PYRY - ARJA)

1AK, 1VK

NORSK KENNEL KLUB, OSLO DEN 2.12.1989

Dommer: Tore Edmund

Finsk Spets, Unghundklasse Hanhund
 MAJAVAVIRRRAN VIRI, S20204/89, Bengt Bjurstrøm, Malung
 (INT NORD UCH JUSSI - NORD UCH TAALALAISTYTTØ)

2UK

Finsk Spets, Åpen klasse Hanhund
 PENTU, 24918/88, Haral Berge, Slattum
 (SF N UCH RAJAKAN TULI - N UCH PIKKU FIA)
 CARO, 27463/88, Kjell Magnar Dalen, Seljord
 (INT NORD UCH S JCH PYRY - ARJA)
 SIKKO, 24836/88, Vidar Helgesen, Rena

1AK, 1VK, CK, 4BH

(TENU - QIMMI)

1AK, 3VK, CK,
 RES BHK
 1AK, 1VK, CERT
 2BHK, CA
 CIB

Finsk Spets, Championklasse Hanhund

SF N UCH RAJAKAN TULI, SF3659b/81, Grete Waltoft,
 Dalefjerdingen (SF UCH SF BCH REPE-SF S UCH SF BCH RAJAKAN
 INT NORD UCH NV84 TUISKU, SF14645V/80, B.Bjurstrøm, Malung
 (SF CH REPE - SF CH KATI)

CK, 4CHK, 2VETK
 RINA)

N UCH MIKKO AV BUREIEN, 21509/85, Armand Sønsterud, Roverud
 (INT NORD UCH S JCH PYRY - PIRRI)

CK, 1CHK, 1BHK,
 1VETK, BIR

N UCH VEVVIS PIVO, S37380/87, Asgeir Tørmoen, Kirkenær

CK, 2CHK, 3BHK
 RES CACIB
 CK, 3CHK, 4BHK

Finsk Spets, Vetransklasse Hanhund

INT NORD UCH NV84, TUISKU Som over

SF N UCH RAJAKAN TULI Som over

Finsk Spets Åpen klasse Tispe

MAJAVAVIRRRAN SUTI, S43566/88, B.Bjurstrøm, Malung
 (INT NORD UCH NV88 PONSI - INT NORD UCH SATU)
 MILLA, SF9753/87, Harald Martinsen, Fjellhamar
 (RIPE - ILO)

1AK, 1VK, CERT,
 1BTK, CACIB, BIM
 2AK

SESSA, SF29093/87, Peder Tvette, Gressvik

3AK

(SF BCH M-86-87 NALLE - SF K MVA PIKI)

RAISA, 12266/88, Jan Solbrekken

IM

(N UCH BYRÅSENS MATTI - RANJA)

KIRA, SF 10918/87, Laila Sønsterud, Roverud

2AK

(NIKI - SEPI)

KIRA, 32079/88, Knut og Trine Østmo, Trondheim

1AK, 1VK, CK

(S UCH STAMSELE ARRO - N UCH SKOGSTJERNANS TIKKA)

RES BTK

PRIMA-KIPPSI, S62603/87, Harald Martinsen, Flisa

2AK

(SF S UCH SF JCH KILLE - JAHTITYTØN HEILA)

SAIMA, SF287565/85, Bjørn Egil Johansen, Staubø

1AK, 2VK, CK, 2BT

(SF UCH SF JCH JOMPPA - HELY)

RES CACIB

Finsk Spets, Championklasse Tispe

N UCH KAISA, 00763/85, Grete Waltoft, Dalefjerdingen

CK, 2CHK, 4BTK

(SF N UCH RAJAKAN TULI - N UCH PIKKU FIA)

N UCH LAIKA, 08002/87, Bengt Bjørkeholen, Rena

CK, 1CHK, 3BTK

(N UCH ARTTU - RAJA)

Trondheim Trekk- og Brukshundklubb, Heimdal den 21.10.1989

Dommer: Boo Lundstrøm

Finsk Spets, Unghundklasse Tispe

Kira, 32079/88, Trine og Knut Østmo

(S Uch Stamsele Arro - N Uch Skogstjærnans Tikka)

1UK, 1UKK, HP
1VK

Norsk Kennel Klub, Tønsberg den 7.10.1989

Dommer: Ralf D. Campbell

Finsk Spets, Åpen klasse hanhund

S Uch Lennek Jatka, S62280/86, Kent Skøld, Riddarhyttan

(S SF Uch Sf Jch Kille - Linadalens Cilva)

Sikko, 24836/88, Vidar Helgesen, Rena

(Tenu - Qimmi)

Finsk Spets, Åpen klasse Tispe

Ojan Rita, SF13253/86, Roland Fors, Vesterås

(Pami - Ojan Venza)

Topsy, SF197621/86, Randi F. Jamtveit, Sauland

(SF K&MVA Jomppa - SF K&MVA Tessu)

Anunds Pia, S38313, Vidar Svarttjernet, Lundersøter

(Pyr - Pälvi)

Finsk Spets, Championklasse Tispe

N Uch Laika, 08002/87, Bengt Bjørkeholen, Rena

(N Uch Arttu - Raja)

IM
2AK
2 AK
1AK, 1VK, CERT
2BTK, RES. CACIB
CK, 1CHK, 1BTK
CACIB, BIR

NORSK KENNEL KLUB, TROMSØ DEN 6.1.1990

Dommer: Wera Hübenthal

Finsk Spets Åpen klasse Hanhund

TJÄDERLEKENS KAXI, S25057/87, Per E. Rubinsson, Lycksele

(S D CH PENAKKS PELLO - KITA)

Finsk Spets, Åpen klasse Tispe

KITA, S36943/83, Lars Vermelin, Backe

(S SF D CH FINNSKALLETS SATU - KIMJA)

1AK, 1VK, CERT,
1BHK, BIR
1AK, 1VK

Finsk spets tisp
Anunds Pia ble beste
unghund på NSFN's
utstilling på Kirkenær
og ble også NUCH i
1989. Her med eier
Vidar Svarttjernet.

Foto: Dagh Bakka

JAKTPRØVER 1989

Åpen klasse, Verdal 2-3.9

	Ant.konst.fugl	Poeng	Premie
REX 16827/88 (Roisto-Ronna)	2	41	0
eier Ola Skrove, Vuku			
ANU S-29018/84 (Pyrý-Satu)	5	72	1
eier Bj.Rasch Nilsen, Hasselvika			
RUUSU S-13651/86 (Tikonpoika-Satu)	1	22	0
eier Jon Starnes, Røra			
RUUSU d.o.	3	56	3
PENIU 24918/88 (Rajakan Tuli-Pikku Fia)	3	48	0
eier Harald Berge, Slattum			
KAISA S-40402/86 (Poju-Pila)	0	12	0
eier Kjell Fjerstad, Snåsa			
RIKKI 03626/86	-	Avbrutt	-
Asbjørn Nøstberg, Malvik			

Åpen klasse, Kongsvinger 4-5.11

TUSSI 08455/84 (Röjbackens Sampo-Raja av Bureien) eier J.O.Jørgensen, Sokna	4	72	1
TINKA 21989/86 (Aljo Pørrí-Tussi)	9	20	0
eier Bjørn Vidar Dalen, Sokna			
LENNEK SAIPA S-3575/86 (Ranu-Rina)	6	45	0
eier Odd Kristiansen, Y.Enebakk			
MIKKO 21509/85 (Pyrý-Pirri)	-	Avbrutt	-
eier Armando Sønsterud, Roverud			
RAISA 12266/88 (Byråsens Matti-Ranja)	6	51	3
eier Jon Solbrenken, Drammen			
SISU 24915/88 (Rajakan Tuli-Pikku Fia)	5	12	0
eier Andre Gjerdbakken, Lier			
MILLA SF-9753/87 (Ripe-Ilo)	3	47	0
eier Harald Martinsen, Fjellhamar			
PENTU 24918/88 (Rajakan Tuli-Pikku Fia)	6	50	3
eier Harald A.Berge, Slattum			

Åpen klasse, Spredt Prøve

ANUNDS PIA S-38313/88 (Pyrý-Pälvi)	7	26	0
eier Vidar Svarttjernet, Lunderseter			
PIVO S-37380/87 (Kille-Tessa)	6	36	0
eier Asgeir Tømoe, Kirkenær			
LAIKA 08002/87 (Arttu-Raja)	5	57	3
eier Bengt Bjørkholen, Rena			
MILLA SF-9753/87 (Ripe-Ilo)	3	45	0
eier Harald Martinsen, Fjellhamar			
BUREIENS MICKI S-29456/86 (Röjbsckens Sampo-Pipsa) eier Tommod Hauge, Våler	5	52	3

Norske hunder i utlandet:

Elite klasse, Lillhårdal Sverige 19-20.8

PESKI 15334/83 (Pørrí-Aljo Taru)	3	64	2
eier Dagh Bakka, Snertingdal			
PESKI d.o.	0	12	0

HVA SKJER MED RIFLEFORBUDET ?

Spets nytt's lesere har sikkert ikke hatt problemer med å skjønne at undertegnende er i mot rifleforbudet på skogsfugl. Dette er også NSFN's holdning. Men hva kan gjøres for å forandret dette forbudet?

Det er Direktoratet for Naturforvaltning (DN) som er øverste instans når det gjelder jaktforskrifter og følgelig ble de kontaktet. Først pr. brev som aldri ble besvart og så pr. telefon (okt. 89). Representanten for DN, Peik Bændixen, hadde stor forståelse for undertegnendes holdning (og argumenter) og muligheten for å få gjort om forbudet var vistnok tilstede. Det lønte seg imidlertid å gå veien om Norges Jeger og Fiskeforbund (NJFF), slik at de kunne ta opp saken med "full tyngde". Nå var NJFF ved general sekretær Stein Lier-Hansen, kontaktet allerede før henvendelsen til DN, men en god ting kan jo ikke gjentas for ofte.

Svaret fra NJFF gjengis nedunder og slik er situasjonen pr. i dag;

RIFLEFORBUDET FOR JAKT PÅ SKOGSFUGL

Jeg viser til ditt brev av 17.01.då.

Med bakgrunn i ditt brev fra høsten-89 er saken uformelt drøftet med DN. NJFFs holdning er helt klar, - vi vil arbeide for at dette forbudet oppheves. Vi tapte saken ved revisjonen av jaktidsforskriften sist vår, men vil ta saken opp igjen med ny styrke når denne saken kommer opp igjen i 1992. Vi ser imidlertid små muligheter til å få endret forskriften før neste revisjon, men vil ta saken opp med møte i DNS ledelse tirsdag 23.01.då. Målsettingen må være å få DN til å gå inn for en endring i høringsbrevet til ny forskrift fra og med jaktseasonen 1992/93. Forøvrig er dette en sak hvor vi samarbeider med rettighetshaverorganisasjonene utifra ønsket om å gi saken maksimal tyngde.

Vennlig hilsen
NORGES Jeger- OG FISKEFORBUND
for Stein Lier-Hansen, gen.sekr.

Else Hæreid
Else Hæreid
adm.sekr.

NJFF jobber altså med saken, men hva mer kan gjøres?

Det som nå er viktig, er å skape en opinion mot forbudet, slik at DN og høringsinstansene i 1992 kan bli påvirket. Gjennom skrift og tale må det argumenteres. Her er Per Ulrich Kristiansen (ikke ukjent NSFN medlem) sin artikkel: Toppjakt med rifle er en sikker jaktform, i Jakt og Fiske, nr. 1/2 1990, et glimrende eksempel.

Per's artikkel er, foruten full av gode argumenter også i rett blad !

Jakt og Fiske er som kjent NJFF's tidsskrift og det er blant jegere at opphevelsen av rifleforbudet vil møte motstand !

I en høringsrunde NJFF hadde blant sine lokalforeninger var det nemlig flertall for at rifleforbudet IKKE skulle oppheves!!!

En kan jo alltid lure på hva det er for slags typer som sitter å regjerer i de mer eller mindre velopplyste lokalforeningene,men årsaken til motsatanden mot rifle er nok det særnorske fenomenet;det som ikke interesserer meg,skal heller ingen andre drive med.Det kryr som kjent ikke av spets-jegere i de lokale foreningene.

Heldigvis er den sentrale ledelsen og dermed NJFF's holdning i rifleforbud-saken helt klar,og en bør merke seg at det går an å være medlem av NJFF uten å være tilsluttet en lokalforening.

For DU er vel ikke medlem av en forening som er for forbudet ??

Dagh Bakka

Foto: Dagb Bakka

Fra toppjakt i Sverige.Her kommer rifleløpet på kombien til sin fulle rett.

Av Rune B Samuelsson

Jeg var overbist om at den hund som Svensk Kennel Klubb's imidlertidige rasestandard beskrev, var feil. Den beskrev en hunderas med hanhunder på 40 cm og tisper ned til 35 cm og med vekter på ca 5 kilo. Det var umulig at slike hunder kunne ha prestert noe større jaktresultat og de hunder som jeg selv hadde jaktet med eller sett hos andre jegere, var betydelig større og kraftigere.

Det ble meg forunt å skrive den endelige rasestandard med kommentarene. I den har jeg forsøkt å beskrive en hund, med løfter om en norrbottenspets som ikke trenger å stå tilbake for sine forfedre når det gjelder hurtighet, utholdenhet, mot eller jaktegenskaper.

Utviklingen ble meget vellykket. Det finnes ingen ny hundrase i Norden som har blitt konsolidert så fort. Dagens beste hunder har utmerket eksteriør og jaktegenskaper. Rasen har blitt stor og har for et par år siden blitt individrikere enn den finske spetsen i Sverige.

Men utviklingen har ikke vært problemfri. Det har kommet inn drevanlegg i rasen, først og fremst fra Finland gjennom importerte avlsmatadorer. Anlegget virker å ha dominant arvbarhet, noe som er en fordel. Et slikt anlegg er lettere å avle bort enn et vikende (skjult). Men den steinharde tommelfingerregel må være å ikke bruke hanunder (helst heller ikke tisper) i avlen, som losende forfølger fuglen. En annen ulykke som har rammet rasen var at spesialklubben la ned jaktprøvene på elg. Skaden ble enda større da man besluttet å ikke godkjenne de jaktprøver på elg som arrangeres av SAK (Svenske elghundklubben), slik som kravene til championattittel. Skulle man lykkes med å ta bort elganlegget fra rasen, da har man ødelagt rasens jaktanlegg. En fjerning av anlegget for å kunne stille elg innebærer at man gjennom genfracfall, utarmer arvskoordinasjonen. Tilbake blir en hund med defekte jaktanlegg. Ingen hanhund av en nordlig spets er komplett, som ikke (uten tabu-legging av elg) tør å løse på en elg eller klarer å stille den. Derfor er det nødvendig å få i stand en forandring i elginteresse-spørsmålet.

Norrbottenspetsen ble konsolidert med målsettingen at den skulle fortsatt være en allroundjakthund med hovedinteresse på skogsfugl og elg. I tillegg fikk den være anvendbar til det vilt som eieren ville jakte. Allerede da var de raseansvarlige klar over at den nordlige jaktspetsen var en halsende hund, som kunne jage flesteparten av barskogens vilt, men som også kunne dresseres til en spesialist. Man viste også at det gikk an å avle bort elginteressen, men at det ville skje på bekostning av rasens generelle jaktegenskap.

Rasen har også fått inn defekter i form av kneleddsfeil og øyekatarakt. Dette må vekke og klubben har fått veterinærer som interesserer seg for problemene. Problemet er imidlertid alvorlig. I følge den veterinæren som har ansvaret for karaktproblemet, lider nesten halvparten av rasens individer av sykdommen. Et velgjennomtenkt bekjempingsprogram må derfor snarest komme i gang.

På eksteriørsiden har problemet blitt den voksende størrelsen. Mankehøyden ble oppjustert i 1976 og 1983 med en cm begge gangene.

Oppføderne har påvirket størrelsen og derfor fortsetter den å øke. (Ved riksutstillingen i 1984 ble ennå mange 47-48 cm høye hanhunder høyt belønnet.)

Men nå må man sette en stopper. Det går ikke an å hele tiden justere høyden, for en hunderase skal jo leve i all framtid. Norrbottenspetsen er nå stor nok. Det er også på høy tid at utstillingsdommerne skjerper seg. En 1. premie hund blant hanene får ikke være 47 cm eller høyere og for ei tispe må 44 cm eller større, bety en lavere premie. Dessuten bør man se opp for tunge hunder med tunge og/eller klumpete hoder. En norrbottenspets skal være tørr med et tørt hode med elegante linjer.

En stor framgang for rasen, var da den ble lansert i Finland under navnet Pohjanpystykorva i 1973. Der finnes det et stort avlsmaterial og det er bra for en hunderase å utvide sitt revir og få en større tilhenger-skare. Avlsutbytte over grensen er livlig (dette ble skrevet i 1985, red. anm.). Det er Sverige som er blitt mottagerlandet. I Finland virker det som om rasen får overmektig motstand av den finske spetsen.

Om forhåpningene til den "nye" rasen fram til 1967 var skiftende og meningene delte, så har utviklingen ved hjelp av engasjerte rasetilhengere og ambisiøse oppfødere, gått i riktig retning. Ingen behøver i dag å tvile på at rasen har kommet for å bli og etter all sansynlighet gå en lys framtid i møte. Innen disse framtidsforhåpningene finnes både jakthundstilhengerne og de som i norrbottenspetsen ser en trofast, tilbedende og klok kamerat. Uten tvil har hunden siden tidenes morgen, ved siden av det jaktlige, også hatt oppgaven med å være en trofast, oppmerksom og varslende gårdshund. Derfor burde ingen, ikke engang en spesialklubb, tilrettevise de som ønsker at hunden også i fremtiden skal finnes innen de rammer som dens anvendelsesområde og historie berettiger den til. Ellers ville rasen bli et egoistisk mål for de som er valgt til å lede de organisatoriske spørsmål rundt våre hunderaser. Man får imidlertid håpe at den sunne fornuften vil råde i fortsetningen og at norrbottenspetsen ikke blir utsatt for større problemer, men at den derimot får en rolig og stimulerende framtid.

NESTE NR. AV SPETS NYTT

kommer ut ca. 15 juni.

Manusfrist er 15 mai.

PÅ SPORET AV DEN DØDE MÅREN

Av Dagh Bakka

Birger er som vanlig først oppe og har både gjort opp i ovnen, stekt fleisk og luftet hundene før jeg har fått på meg longsen.

Det har kommet 10 cm snø i løpet av natta og det snør fortsatt da vi spenner på oss skia og tar turen til den delen av terrenget hvor vi erfaringsmessig oftest finner mårspor.

Så mye nysnø så seint på natta, vanskeliggjør sporingen, men det kunne vært verre. Det har stort sett vært verre denne vinteren 88/89. Mangelen på snø over store deler av Østlandet er en av grunnene til at vi har dratt hit. Til ei gammel og plassbeskjeden brakke, 850 moh. i nordenden av Vassfaret. Den høyere-liggende barskogen her, som stort sett bare bærer preg av gammel plukkhogst, er et av de triveligste områder jeg jakter mår i.

Som ventet finner vi mårspor på en av åsene. Det er mye snø i de, men en kontroll av de under trærne viser at de er fra i natt.

Vi får store problemer med å følge de. Måren har jaktet på kryss og tvers og en må under kvistrike graner for å kunne festså retningen. Det er usedvanlig trivelig å krabbe inn i disse kvist-teltene. Snøen velter ned i nakken og når hundene oppdager en kommer de settende og trenger seg inn, slik at den siste rest av snø detter ned fra greinene.

Finsk spetsen Peski er som vanlig med og han har fått med en assistent, den øst-sibiriske laikaen Sarek, hvis eier ønsket å få jaget inn på mår.

Sporingen blir ettervert håpløs og vi slår en ring rundt åsen. Ett spor går inn i ringen og ett ut. Innsporet virker ferskest og følgelig bør måren være et eller annet sted inne i den store ringen.

Da vi har krysset frem og tilbake inne i ringen en del ganger, finner vi blant alle de mårspor der, ett som det er mindre snø i enn de fleste andre. Vi følger det og snart nærmer vi oss ei hulråtten gran som vinden har feid overende. Peski graver seg ned til åpningen og losen er et faktum. Jeg får fram hagla fra sekken og setter den sammen. Er det flere hull i stammen kan måren komme ut når som helst. Sarek er ikke vond å be og hundene kappes om å stikke hodet inn i treet og skremme vettet av måren med voldsom gnelddring. Vi kan høre måren løpe rundt der inne og det er tydelig den ikke har noen annen utgang enn gjennom rotenden. Birger gjør opp en varme ved rotenden. Legger på granbar og vifter røyken inn. Bikkjene trekker seg unna røyken og måren kommer ut. Litt faderlig fort. Den hopper rett mot Birger som slår ut med armene og forandrer mårens kurs slik at jeg får en sjanse til å skyte. I øyekroken ser jeg at Peski kommer i lange sprang 10 meter bak måren og redd for å treffe hunden, skyter jeg for langt fram. Den smale haglskura, holdet er knappe 15 meter, slår i bakken foran måren. Den vinkler, hopper lynsnart opp i nærmeste gran og skrur seg oppover.

Da den er kommet nesten til topps skyter jeg igjen og klarer nok en gang å bømme. Måren klatrer raskt ned av treet, men på bakken møter den Peski så den gjør raskt retrett opp i grana igjen. Jeg har i mellomtiden fått ladet om og når måren har fått roet seg på ei grein, får den hva som behøves. Heldigvis blir måren hengende på ei grein slik at den ventede konfrontasjonen mellom hundene uteblir.

- Det var da følt til skyting, bemerker Birger tørt da vi pakker sarmen sakene. I skumringen når vi koia.

Det har ikke kommet noe snø i løpet av natta kan vi konstatere, da vi neste morgen tar an løypa fra gårdsdagen. Vi har ikke gått langt før vi ser et mårspor krysse løypa. I det samme hører vi begge hundene lose et stykke unna. Vi følger mårsporet og ganske riktig. Hundene har funnet dagleie som ligger i ei blokk-ur. Kortere sporing har jeg sjelden vært med på.

Ura ser vanskelig ut. Peski markerer noenlunde hvor måren ligger, men ura er flat og det er vanskelig å få røyken fra Birgers granbarbål til å trenge ned. Måren vil ikke ut. Vi avslutter røykingen og Peski tar seg en ny tur mellom blokkene. Han markerer at måren har flyttet seg siden vi begynte å røyke. En stor steinblokk er delt i to og under den ene halvdel er det at hunden kjenner vittring fra måren. Her må det til tyngre skyts!

Jeg finner fram en røykboks som Forsvaret har "mistet" og taper den på en kjepp. På den måten får en plassert den noenlunde der måren befinner seg. Som vanlig har hundene trekt seg et stykke unna, når disse ubeskrivelige røykmengder begynner å velte fram. Vi står dønn rolig. Birger med kamera og jeg med hagle.

Det skjer ingenting. Da boksen nærmest må være tom, kommer plutselig Peski løpende og stiller seg foran en av de tre åpningene vi har regnet med at måren kan komme. Det er tydelig at han har hørt måren bevege seg. Og så kommer den. Måren rekker knapt nok ut av åpningen før den sitter i Peskis kjeft. Den er imidlertid en bra fighter og svarer med et bit tvers gjennom underleppa på den røde antagonist. Det ser ikke ut til at det demper noen kamplyst. Det varer heller ikke lenge før Sarek er der og vil være med på moroa. Mårens sjanse er mindre enn en snøball på Vestlandet der den er havnet mellom de to bikkjekjeftene. Problemet nå er å få skilt de to hundene før de ryker sammen. Når Peski skal skifte tak på måren, får jeg kastet meg over han og Sarek stikker et stykke unna med måren i kjeften.

Måren er en pen hanne på 1,8 kg. Vi putter den i sekken og drar videre. Det er ennå tidlig på dagen.

Skiføret er nydelig og vi er kommet langt nord i terrenget, da vi bestemmer oss for å ta en matbit.

Vi har ikke funnet noen nye mårspor, så vi tar oss tid til å gjøre opp en varme. Hundene må bindes når vi hviler. Vaktinsinkt er sterkt utpreget hos en del finsk spets og at laikaen Sarek er nesten dobbelt så stor, ser ikke ut til å bekymre Peski.

Under hvilepausen passerer, til vår store forundring en hel familie med en liten illsint vrent polvott av en hund i bånd. Den bjeffer iltert. Det må være det fine skiføret som har narret de vekk fra de preparerte løypene. Den lille hissigproppen av en hund knurrer friskt mot de to udyrene som gaulende av sinne, prøver å komme løs. Jeg sitter å funderer på hva som vil hende dersom et av bikkjebåndene ryker. Da ville det nok bli fart på bobledressene.

Om ettermiddagen finner vi endelig et nattferskt mårspor. Da vi har fulgt det en stund, tar vi en pause og diskuterer om det kan være måren vi har i sekken som har hoppet her. Det er det imidlertid liten sjanse for, da vi nå er flere km sør for stedet hvor måren lå i dagleie og sporet fortsetter sørover.

Vi bestemmer oss for å spore videre. Måren har gjort flere sløyfer under nattens løp og flere steder må vi ringe for å greie ut flokene. Til slutt må vi gi oss pga. mørket.

Mårsporet fortsetter sørover i Vassfaret.

Før det er blitt skikkelig lyst neste morgen er vi bokstavelig talt på sporet igjen.

Ettervert dreier mårsporet nordover igjen og utpå dagen får vi en sterk mistanke om at vi følger sporene til måren som ligger i skapet i koia. Det finnes imidlertid fortsatt muligheter for at det kan være en annen mår og siden vi ikke har funnet andre spor, fortsetter vi videre.

Om ettermiddagen står vi ved ura hvor måren ble bitt ihjel dagen før.

I halvannen dag har vi sporet på en død mår. I går hadde vi den til og med i sekken da vi skuffede måtte gi oss pga. mørket.

Det er ikke fritt for at vi må flire.

Det neste blir vel at et mange km langt mårspor ender i ei felle.

Den tid den sorg.

1871 000039

HEGGEDAL SVEIN

1954 SETSKOG

B

